

Sygn. akt XIV C 414/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny

z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Jacek Grudziński

Protokolant sekr. sąd. Agnieszka Oszczypała

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2022 roku w Pile

sprawy z powództwa **D. P.**

przeciwko (...) SA

z siedzibą w W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powoda D. P. tytułem zadośćuczynienia kwotę 114.800 zł (sto czternaście tysięcy osiemset złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

a) 50.000 zł od dnia 01.08.2014 r. do dnia zapłaty,

b) 64.800 zł od dnia 25.09.2021 r. do dnia zapłaty;

2. W pozostałej części oddała powództwo;

3. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda 11.027,30 zł (jedenaście tysięcy dwadzieścia siedem złotych trzydzieści groszy) tytułem kosztów procesu.

J. Grudziński

Sygn. akt XIV C 414/21

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 30 września 2015 roku, który wpłynął do Sądu Rejonowego w Trzciance w dniu 21 października 2015 roku, powód D. P., wskazując jako pozwanego (...) SA z siedzibą w W., wniósł o:

a) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 1 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty (art. 445 k.c.);

b) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 30 czerwca 2013 roku w pobliżu miejscowości M. w Niemczech uczestniczył w wypadku drogowym, w którym doznał obrażeń ciała. Sprawca wypadku posiadał polisę obowiązkowego

ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego. Po zgłoszeniu przez powoda szkody oraz roszczeń o wypłatę świadczeń z tytułu poniesionych szkód, pozwany na podstawie decyzji z dnia 5 grudnia 2013 roku przyznał na rzecz powoda kwotę 40.059,40 zł. Na powyższą kwotę składało się: zadośćuczynienie za doznaną krzywdę – 35.000 zł, koszty opieki – 800 zł, koszty przejazdów – 600 zł, zniszczone/uszkodzone rzeczy osobiste – 100 zł, koszty leczenia – 3.559,40 zł. Powyższa kwota została pomniejszona o 8.011,88 zł, tj. 20 % z tytułu przyczynienia się poszkodowanego do ww. szkody i w związku z tym powodowi wypłacono 32.047,52 zł. Kolejno na mocy decyzji z dnia 30 kwietnia pozwany dopłacił na rzecz powoda kwotę 9.000 zł. Tym samym łączna wysokość zadośćuczynienia przyznanego powodowi wynosiła 44.000 zł. Powód wskazał, iż na skutek wypadku doznał licznych obrażeń ciała w postaci: urazu czaszki stopnia 2, lewostronnego krwotoku pnia mózgu do 4 komory, złamania nosa, złamania łuku 1 kręgu szyjnego bez przesunięcia, złamania wyrostka 6 kręgu szyjnego z lekkim przesunięciem, stłuczenia prawego łokcia, licznych ran ciętych, stłuczenia twarzy, perforacji krętnicy zstępującej z nekrozą i ostrym zapaleniem otrzewnej. W wyniku wypadku nastąpiła utrata zdrowia, co skutkowało koniecznością długotrwałego leczenia. Wypadek całkowicie odmienił dotychczasowe życie powoda. Poza dolegliwościami bólowymi, zdarzenie to wpłynęło znacząco na pogorszenie jego kondycji psychicznej i samoocenę. Powyższe jego zdaniem uzasadnia przyznanie zadośćuczynienia w wysokości dochodzonej pozwem (k.1-6).

Na rozprawie dnia 19 stycznia 2016 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 16.000 zł (k.36-37).

Pismem z dnia 11 lutego 2021 roku powód dokonał rozszerzenia powództwa wnosząc o zasądzenie od pozwanego dalszej kwoty 64.800 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia rozszerzonego powództwa do dnia zapłaty (k.273-276).

Postanowieniem z dnia 23 lutego 2021 roku Sąd Rejonowy w Trzciance stwierdził swą niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Poznaniu XIV Wydziałowi Cywilnemu z siedzibą w Pile jako właściwemu do jej rozpoznania (k.278).

Pismem z dnia 22 września 2021 roku pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, w tym w części rozszerzonej. W jego ocenie dochodzone pozwem zadośćuczynienie uznać należy za rażąco wygórowane i nieadekwatne do rozmiaru doznanych przez powoda cierpień (k.299-300).

Na rozprawie dnia 19 maja 2022 roku strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie (k.320-322v.).

Sąd ustalił, co następuje:

D. P. urodził się (...). Powód posiada wykształcenie podstawowe i nie ma żadnego wyuczonego zawodu. Bez kwalifikacji budowlanych, zarówno w Polsce jak i za granicą podejmował zatrudnienie, zajmując się wówczas pracami budowlanymi, polegającymi m.in. na robotach wykończeniowych, malowaniu, kładzeniu regipsów i płytek. Powód wiódł ustabilizowane, szczęśliwe życie. Nie miał problemów zdrowotnych, był aktywny i uprawiał sport, grając w piłkę nożną, początkowo w lokalnej drużynie piłkarskiej L. T., następnie amatorsko. Powód lubił biegać.

W 2013 roku D. P. pozostawał stanu wolnego i na stałe mieszkał u swoich rodziców w T.. Przez pośrednika, podjął pracę na budowie w Niemczech i w związku z tym codziennie dojeżdżał do miejsca pracy.

/przesłuchanie powoda (k.320-321v.)/

W dniu 30 czerwca 2013 roku D. P. wraz ze swoim kolegą J. T. jechał z pracy do domu. Około godziny 3:25, w miejscowości M. w Niemczech, przy ulicy (...), jako pasażer samochodu osobowego marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) brał udział w wypadku drogowym. Powód nie miał zapiętych pasów. Kierowca przedmiotowego pojazdu zjechał z drogi w prawo i uderzył w drzewo. W wyniku tego zdarzenia kierujący pojazdem poniósł śmierć na miejscu, a powód został ranny. W chwili zdarzenia D. P. miał 28 lat.

Sprawcę wypadku łączyła z pozwanym umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, potwierdzona polisą nr (...).

/sprawozdanie z czynności policyjnych, akta szkody/

Bezpośrednio po zdarzeniu powód trafił do placówki M. w O. na Oddział Kliniki (...), gdzie stwierdzono u niego: uraz czaszki stopnia 2, krwotok pnia mózgu lewostronny do 4 komory, złamanie nosa, złamanie łuku 1 kręgu szyjnego bez przesunięcia, złamanie wyrostka 6 kręgu szyjnego z lekkim przesunięciem, stłuczenie prawego łokcia, liczne rany cięte i stłuczenia twarzy. D. P. został poddany badaniom specjalistycznym m.in. TK głowy, USG jamy brzusznej, które potwierdziły powyższą diagnozę. Zastosowano u niego leczenie zachowawcze i obserwację stwierdzonych urazów.

Od dnia 4 lipca 2013 roku przebywał w Klinice (...) i wisceralnej, gdzie poddano go licznym badaniom diagnostycznym i konsultacjom lekarskim.

Podczas pobytu w szpitalu przeprowadzono u niego zabieg laparotomii. W jej trakcie, w efekcie znajdującego się krwiaka w ścianie jelita, który spowodował martwicę, stwierdzono perforację okrężnicy z ostrym zapaleniem otrzewnej. Wykonana została hemilektomia lewostronna (tj. wycięcie części jelita grubego), wypłukano jamę otrzewnową i założono dreny.

Na skutek narastających dolegliwości bólowych w okolicy brzucha i miejscowego oporu mięśniowego u powoda podejrzewano występowanie zakażonego krwiaka. Wykonano punkcję. W dniu 12 lipca 2013 roku przeprowadzono kolejną operację. Stwierdzono wówczas brak centralnej niewydolności w obszarze zespolenia. Dokonano resekcji anastomozy, zamknięcia jelita ślepego i wyprowadzenia transwestomii w lewej środkowej części jamy brzusznej. Konieczna okazała się również pełna adhezjoliza ze względu na zrosty pooperacyjne. Uszkodzeniu uległa błona surowicza, wykonano zszycie. Z jelita cienkiego usunięto dwa ropnie pętli, wypłukano i zdrenowano jamę otrzewną.

D. P. wypisany został w stanie ogólnym dobrym, z zaleceniami domowej opieki lekarskiej, leczenia farmakologicznego. Założono mu również zestaw H. na okres 6 miesięcy.

Od dnia 31 marca 2014 roku do dnia 8 kwietnia 2014 roku powód przebywał na Oddziale Chirurgicznym z Pododdziałem Urazowo – Ortopedycznym w Szpitalu (...) II w T.. W rozpoznaniu wskazano zrosty otrzewnowe oraz przebyty uraz jamy brzusznej z perforacją jelita grubego. Podczas pobytu u powoda przeprowadzono planowany zabieg operacyjny polegający na odtworzeniu ciągłości przewodu pokarmowego. Wykonano laparotomię, usunięto stomię i zespolono jelito. D. P. z zaleceniami kontroli w poradni chirurgicznej za ok. 3-5 dni, zmiany opatrunków jeden raz dziennie oraz zażywania środków przeciwbólowych w stanie ogólnym dobrym został wypisany do domu.

/karta informacyjna leczenia szpitalnego znajdująca się w aktach szkody, przesłuchanie powoda (k.320-321v.)/

D. P. za pośrednictwem firmy (...) SA z siedzibą w L. zgłosił pozwanemu szkodę. W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego pozwany na mocy decyzji z dnia 5 grudnia 2013 roku wypłacił powodowi kwotę 35.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Po ponownym rozpatrzeniu dokumentacji medycznej powoda, decyzją z dnia 30 kwietnia 2014 roku przyznał powodowi 9.000 zł tytułem zadośćuczynienia, co daje łączną kwotę 44.000 zł, utrzymaną ostateczną decyzją pozwanego z dnia 31 lipca 2014 roku.

W trakcie postępowania likwidacyjnego pozwany na podstawie orzeczeń lekarzy orzeczników ustalił, iż powód posiada trwałe uszczerbek na zdrowiu w wysokości 28%. Stwierdzono, iż w następstwie wypadku powód posiada uszkodzenia powłok twarzy (blizny i ubytki), przemijającą dysfunkcję stawu łokciowego prawego, dolegliwości bólowe głowy, zawroty głowy, zaburzenia snu i koncentracji, niewielkie zniekształcenie kręgu C1, dolegliwości bólowe związane z zniekształceniem kręgu C6, utratę części jelita grubego, utracił prawidłową fizjologiczną funkcję przewodu pokarmowego, zniekształcenie nosa, zgięcie jego osi, bliznę na grzbiecie z ubytkiem grubości skóry.

Wypadek z 30 czerwca 2013 roku ograniczył aktywność życiową powoda. Po powrocie do domu, D. P. przez około rok czasu miał założoną stomię, a przez około pół roku chodził o kulach. Wymagał stałej pomocy w codziennych czynnościach związanych z jedzeniem, ubieraniem się, myciem, sprzątaniem mieszkania, czy praniem garderoby. Taką pomoc uzyskiwał od najbliższych członków rodziny, szczególnie od matki, która przynosiła mu obiady, podnosiła, prowadziła do toalety, a także wymieniała worki od stomii. W czasie rekonwalescencji powód skarżył się na dolegliwości bólowe. W celu ich zmniejszenia zażywał leki. Wykonywanie ruchów było bolesne, ze względu na złamania kręgów C1 i C6, co powodowało znacznie ograniczoną ruchomość odcinka szyjnego. Ponadto powód po wypadku pozostawał na specjalistycznej diecie, którą charakteryzował brak produktów smażonych, mała ilość nabiału. D. P. mógł spożywać tylko jasne, pszenne pieczywo. Konieczna była duża ilość warzyw. Powyższy sposób odżywiania towarzyszy mu do dziś.

Doznane przez powoda obrażenia wpływały niekorzystnie również na jego stan psychiczny. Odczuwał niepokój, zaburzenia adaptacyjne, wzmożoną nerwowość, męczliwość, zaburzenia pamięci oraz cierpiał na bezsenność. D. P. przez kilka pierwszych miesięcy po wypadku korzystał z terapii psychologicznej.

Na skutek wypadku z dnia 30 czerwca 2013 roku aktualnie powód:

- posiada liczne, rozległe i szpecące blizny w obrębie brzucha o wymiarach ok. 20 cm, 10 cm i 3 cm oraz kilka wygojonych blizn ciętych na głowie,
- nadal pozostaje na specjalistycznej diecie, ograniczonej w nabiał i produkty smażone z dużą ilością warzyw i pszennym pieczywem;
- miewa trudności z utrzymaniem równowagi;
- doświadcza problemów z wymową;
- ma osłabioną siłę mięśniową, drżenie rąk,
- posiada deficyt ruchów, tj. zgięcia do przodu (za normę przyjmuje się dotknięcie brodą do rękodości mostka, u powoda jest zaburzone i odległość broda – mostek wynosi 3cm, zamiast 0 cm) oraz zgięcia i zwrotu do boku prawego w odcinku szyjnym po ok. 1/3 zakresu (prawidłowe do boku do 45 stopni zaś zwrot do boku 90 stopni),
- ze względu na stan neurologiczny jest trwale niezdolny do pracy ciężkiej z uwagi na niedowład czterokończynowy; nie powinien dźwigać powyżej 5-10 kg;

Powód odczuwa dyskomfort i wstyd z powodu posiadanych blizn. Nie uczęszcza na basen, plażę. Unika wizyt w restauracjach, czy barach, ze względu na to, że nie może podnieść szklanki jedną ręką. Powód nie pomaga w pracach domowych takich jak m.in. malowanie ścian czy sufitów. W wyniku doznanych obrażeń u powoda nadal występują dolegliwości bólowe. Istnieje możliwość szybszych, trwałych zmian zwyrodnieniowych. Gra w piłkę nożną jest wykluczona.

W chwili obecnej leczenie powypadkowe jak i proces leczenia rehabilitacyjnego powoda uznać należy za zakończone. Istnieją jednak wskazania do okresowej kontroli ortopedycznej oraz kontrolnych badań RM kręgosłupa. W okresie zaostrzeń zespołu bólowego kręgosłupa D. P. wymagał będzie leczenia zachowawczego, farmakologicznego i fizyioterapeutycznego, jednak częstotliwości zdarzeń tych nie da się ustalić. Co kilka lat zaleca się badania KT lub MRI odcinka szyjnego i tylnej jamy czaszki w celu kontroli struktur pnia mózgu i rdzenia szyjnego. Powód ze względu na występujące reakcje lękowe o niewielkim natężeniu i uraz powypadkowy nadal korzysta z pomocy lekarza psychiatry i zażywa środki psychotropowe.

D. P. aktualnie wraz z ojcem zamieszkuje w mieszkaniu położonym w kamienicy, o powierzchni ok. 50 m² i składającym się z dwóch pokoi, kuchni i łazienki. Powód zawarł związek małżeński, jednak jest w trakcie procesu

rozwodowego. W małżeństwie powoda życie seksualne nie było udane, gdyż ze względu na jego stan zdrowia nie zawsze był do niego zdolny. Aktualnie stara się o przyznanie grupy inwalidzkiej.

/akta szkodowe, dokumentacja medyczna powoda (k. 40-61), pismo powoda z dnia 11.02.2021r. (k.273-276), pismo pozwanego z dnia 22.09.2021r. (k.299-300) opinia biegłego R. C. S. (k. 68-71), opinia biegłego B. M. (k.142-145), opinia biegłego B. G. (k162-166), przesłuchanie powoda (k. 320-322v.)/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następującą ocenę dowodów :

Za wiarygodne uznać należało wszystkie dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, gdyż ich autentyczność i moc dowodowa nie były przez żadną ze stron kwestionowane.

Z oczywistych względów dowód z przesłuchania stron Sąd ograniczył tylko do zeznań powoda. Sąd miał na uwadze, że strony są osobami bezpośrednio zainteresowanymi wynikiem procesu, dlatego też ich zeznania muszą być dokładnie weryfikowane, przede wszystkim przez konfrontację z innymi dowodami oraz zasadami wiedzy i doświadczenia. Po takiej ich ocenie, zeznania powoda Sąd uznał za wiarygodne. Jego wypowiedzi były spójne, logiczne, sumienne i rzeczowe oraz znajdowały potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Przedstawione przez powoda okoliczności tworzą spójny stan faktyczny. Powód w sposób szczegółowy opisał przebieg swojego leczenia oraz rehabilitacji wypadkowej. Opisał również dolegliwości po zabiegowe, z którymi musi borykać się do chwili obecnej. Powód przedstawił również różnicę pomiędzy standardem życia, przed wypadkiem, a życiem obecnym.

Sporządzona na potrzeby niniejszego postępowania opinia biegłej neurochirurga R. S. zasługuje na pełną wiarygodność. Została sporządzona przez stałego biegłego sądowego, a więc specjalistę dysponującego dużą wiedzą i doświadczeniem w swojej dziedzinie wiedzy. Biegła udzieliła precyzyjnych odpowiedzi na pytania postawione w tezach dowodowych. Opinia została sporządzona w sposób rzetelny i wyczerpujący. Jest logiczna i zrozumiała. W sposób przekonujący i nie budzący zastrzeżeń zostały w niej wskazane przesłanki, które doprowadziły do końcowych wniosków.

Podobnie Sąd ocenił opinię wykonaną przez biegłego z zakresu (...). Istotność opinii polegała na tym, iż pozwoliła ona na uczynienie dokładnych ustaleń w zakresie stanu zdrowia powoda. Biegła dokonała analizy wypadku, jako czynnika powodującego pogorszenie stanu zdrowia i dalszego leczenia powoda. Opinia została zdaniem Sądu sporządzona w sposób fachowy i kompetentny przez osobę dysponującą odpowiednią wiedzą specjalną. Wnioski opinii oraz przebieg rozumowania biegłej zostały przez nią należycie uzasadnione.

Na okoliczność ustalenia skutków wypadku w sferze zdrowia psychicznego powoda, Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego w dziedzinie psychologii klinicznej i psychoterapii B. G.. Opinia nie budzi wątpliwości, co do swojej merytorycznej poprawności, jak też, co do strony formalnej (sposób skonstruowania opinii, język opinii użyty przez biegłą). Autorka opinii sumiennie i rzetelnie udzieliła odpowiedzi na postawione w tezach dowodowych pytania, a sformułowane wnioski są rzeczowe i uzasadnione. Analiza treści opinii pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, iż została ona sporządzona zgodnie z zasadami wiedzy fachowej, po dokładnym zapoznaniu się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Należy wskazać, że strony nie zgłosiły zastrzeżeń do wydanych opinii.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt. 2 i 5 k.p.c. Sąd pominął dowód z opinii biegłego chirurga ogólnego i gastrologa. W ocenie Sądu okoliczności, które miałyby zostać wykazane tymi dowodami, zostały już w toku postępowania udowodnione innymi dowodami, w tym także opiniami biegłych lekarzy innych specjalności, dokumentami medycznymi i zeznaniami powoda. Pomijając te dowody sąd kierował się także ekonomią procesową, uznając, że postępowanie w sprawie trwało już długo, a przeprowadzenie tych dowodów na obecnym etapie postępowania prowadziłyby do jego nieuzasadnionego przedłużenia. Na podstawie art. art. 235² § 1 pkt. 5 k.p.c. pominięty został także dowód z dokumentacji dotyczącej leczenia psychiatrycznego powoda. Istotne jest tutaj, że na ostatnim terminie rozprawy to pozwany wniósł o zobowiązanie powoda do przedłożenia tej dokumentacji. Podkreślić należy, że wykazanie dowodami

faktu leczenia psychiatrycznego obciążało powoda, jako stronę, która z tych okoliczności wywodziła skutki prawne. Nie było więc żadnych podstaw do uwzględniania w tym zakresie spóźnionych wniosków dowodowych pozwanego.

Sąd zważył, co następuje:

Powód dochodził od pozwanego zakładu ubezpieczeń roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za wynikłą z jego ruchu szkodę w postaci uszkodzenia ciała.

Odpowiedzialność cywilna pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. wynika z zawarcia przez posiadacza samochodu osobowego marki C. (...), o numerze rejestracyjnym (...), którym kierował sprawca wypadku komunikacyjnego, ważnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem tego pojazdu.

Do szkody tej będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.). W myśl art. 34 ust. 1 tej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Według art. 35 ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Według art. 36 ust. 1 zd. 1 ustawy odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego uznał swoją odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę doznaną przez powoda. W toku procesu nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności i nie budziła ona wątpliwości.

Spór pomiędzy stronami koncentrował się na rozmiarze należnych powodowi świadczeń z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę na skutek wypadku z dnia 30 czerwca 2013 roku. Strony były zgodne, że powodowi wypłacono z tytułu zadośćuczynienia kwotę 44.000 zł.

Na podstawie analizy sprawy, Sąd podzielił pogląd powoda, że wypłacona dotychczas kwota zadośćuczynienia jest zbyt niska w zestawieniu z konsekwencjami wypadku, doznanymi obrażeniami ciała i cierpieniem jakich doznał.

Stosownie do treści art. 445 § 1 w zw. z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przy czym chodzi o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne i psychiczne. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu złagodzenie tych cierpień. Obejmuje wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które mogą wystąpić w przyszłości. Istotna jest także trwałość tych cierpień oraz waga ich ujemnych skutków spowodowanych w psychice poszkodowanego. Ma więc ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego. (G. Bieniek, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I, Warszawa 2007, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, wydanie VIII).

Przepisy nie wskazują w sposób jednoznaczny kryteriów, jakimi powinien kierować się Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia. W judykaturze i doktrynie panuje jednak zgoda, co do tego, że należy brać pod uwagę takie aspekty jak długotrwałość cierpień fizycznych i psychicznych związanych z wypadkiem oraz ich intensywność, skutki doznanych urazów, dolegliwości związane z niezbędnym leczeniem, pobytami w szpitalu, rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową oraz inne czynniki podobnej natury. Ich rozmiar, natężenie i czas trwania należy analizować w kontekście okoliczności konkretnej sprawy. Użyte w art. 445 § 1 k.c. pojęcie „sumy odpowiedniej” choć ma charakter niedookreślony, tym niemniej w orzecznictwie

wskazuje się kryteria, którymi należałoby kierować się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, a mianowicie to, że musi ono mieć charakter kompensacyjny, a więc musi przedstawiać odczuwalną wartość ekonomiczną, nie będącą jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Z tego wynika, że „wartość odpowiednia” to wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Pamiętać przy tym należy, że na wysokość zadośćuczynienia składają się cierpienia pokrzywdzonego - tak fizyczne jak i psychiczne - których rodzaj, czas trwania i natężenie, należy każdorazowo określić w kontekście materiału dowodowego sprawy. Indywidualny charakter zadośćuczynienia przesądza o tym, że ostateczne ustalenia, jaka konkretnie kwota jest „odpowiednia” z istoty swej należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego, lecz nie może to być uznanie dowolne.

Biorąc pod uwagę powyższe, w ocenie Sądu roszczenie powoda jest w przeważającej części zasadne. Na skutek wypadku, jaki miał miejsce w dniu 30 czerwca 2013 roku powód doznał urazu czaszki stopnia 2, lewostronnego krwotoku pnia mózgu do 4 komory, złamania nosa, złamania łuku 1 kręgu szyjnego bez przesunięcia, złamania wyrostka 6 kręgu szyjnego z lekkim przesunięciem, stłuczenia prawego łokcia, licznych ran ciętych, stłuczenia twarzy, perforacji krętnicy zstępującej z nekrozą i ostrym zapaleniem otrzewnej, pooperacyjnej niewydolności po zespoleniu, pooperacyjnego ropnia w rejonie zespolenia, adhezji pooperacyjnej oraz ropienia pętli jelitowych.

Bez wątpienia były to zatem poważne obrażenia, które miały daleko idące, negatywne skutki. W toku leczenia zastosowano bolesne leczenie operacyjne i zachowawcze oraz usprawniające. Przez pewien okres po wypadku powód był niesamodzielny. Wymagał pomocy osób trzecich przy czynnościach życia codziennego. Natężenie związanego z obrażeniami bólu było największe bezpośrednio po wypadku. Następnie ulegało stopniowemu zmniejszeniu. Obecnie poziom bólu jest dokuczliwy w sytuacjach zmiany pogody. Z spośród utrzymujących się dolegliwości, największy negatywny wpływ na jego obecny komfort fizyczny mają skutki uszkodzenia kręgosłupa. Wskutek tego schorzenia doświadcza problemów z równowagą, nie może się pochylić, tylko ukucnąć. Niekiedy biega, jednak nie za dużo, ze względu na późniejsze dolegliwości bólowe. Do końca życia będzie odczuwał konsekwencje wypadku z dnia 30 czerwca 2013 roku i żadne leczenie usprawniające nie spowoduje poprawy w zakresie spastycznego niedowładu kończyn dolnych i górnych.

Cierpienia psychiczne powoda również były znaczne. Wypadek stanowił dla niego ciężkie przeżycie i stał się źródłem stresu, który miał negatywny wpływ na jego psychikę. Odczuwał dyskomfort psychiczny i napięcie emocjonalne. Do tego występujące blizny wiążą się dla niego z poczuciem wstydu. Powód nigdy nie wróci do stanu zdrowia sprzed wypadku. Przed wypadkiem był w pełni sprawny fizycznie, a w jego wyniku na resztę życia utracił istotną część tej sprawności.

Podsumowując, oceniając wysokość zadośćuczynienia należnego powodowi, Sąd wziął pod uwagę odczuwane przez niego cierpienia zarówno fizyczne, jak i psychiczne. Powód przed wypadkiem był w pełni zdrowym, sprawnym i aktywnym mężczyzną. Nadto, Sąd uwzględnił cierpienia psychiczne powoda, związane z trudnościami w wykonywaniu czynności życia codziennego i skutkującymi koniecznością korzystania z pomocy najbliższych mu osób. W wyniku wydarzenia z 30 czerwca 2013 roku nastąpiło ograniczenie dotychczasowej aktywności życiowej powoda.

W myśl tego, Sąd uznał, iż w świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy kwotą odpowiednią tytułem zadośćuczynienia, a przy tym przystającą do rozmiarów doznanej przez powoda krzywdy oraz aktualnych warunków i przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa jest kwota 158.800 zł. Biorąc pod uwagę, że pozwany po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego tytułem zadośćuczynienia wypłacił powodowi kwotę 44.000 zł, należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda tytułem „dopłaty” do zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwotę 114.800 zł (punkt 1 wyroku).

O odsetkach za opóźnienie orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych (art. 481 § 2 zd. 1 k.c.).

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Natomiast w myśl zdania pierwszego ust. 2 art. 14, w przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

Pozwany wydając decyzję w dniu 31 lipca 2014 r., w której merytorycznie ustosunkował się do zgłoszonego żądania, miał możliwość oceny krzywdy doznanej przez powoda i przyznania mu odszkodowania w wysokości odpowiadającej przepisom prawa i zasadom słuszności, wobec czego odsetki za opóźnienie od kwoty 50.000 zł zasadne są od dnia następnego tj. 1 sierpnia 2014 roku. Pismem z dnia 11 lutego 2021 roku powód dokonał rozszerzenia powództwa wnosząc o zasądzenie od pozwanego dalszej kwoty 64.800 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia rozszerzonego powództwa do dnia zapłaty. Sąd uznał, że początek biegu odsetek powinien być ustalony na pierwszy dzień po upływie dwutygodniowego terminu od dnia doręczenia pozwanemu pisma zawierającego zmienione (rozszerzone) żądanie pozwu). Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 10.09.2021 r., zasadnym było więc zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odsetek ustawowych za opóźnienie od zadośćuczynienia w pozostałej kwocie od dnia 25.09.2021 r. W pozostałej części żądanie z tytułu odsetek za opóźnienie od kwoty rozszerzonego powództwa jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie trzecim wyroku.

Stosownie do treści art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (art. 98 § 3 k.p.c.).

Jako że powództwo zostało uwzględnione niemalże w całości, zasadne było zasądzenie od pozwanego w całości kosztów procesu poniesionych przez powoda w związku z udziałem w sprawie.

Na koszty poniesione przez powoda złożyły się: opłata od pozwu – 2.500 zł, opłata od rozszerzonego powództwa – 3.240 zł, wynagrodzenie adwokata – 3.600 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł i wpłacone przez powoda i wykorzystane zaliczki na poczet opinii biegłych – 1.670,30 zł; łącznie: 11.027,30 zł.

W związku z powyższym w punkcie 3 wyroku, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 11.027,30 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa, orzeczono jak w sentencji wyroku.

Jacek Grudziński